Utbildningsinspektion i Nordenbergsskolan, gymnasieskola, gymnasiesärskola

Innehåll

Inledning 1
Underlag 1
Beskrivning av skolan 2
Sammanfattande bedömning 3
Bedömning av resultaten 4
Bedömning av genomförandet 6
Bedömning av förutsättningarna 11

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Nordenbergsskolan den 24–27 oktober 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/ Inspektion).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Olofströms kommun och Nordenbergsskolan, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Nordenbergsskolan intervjuades skolledning, lärare, elever, elevrådets styrelse samt elevvårdsteamet. Inspektörerna besökte lektioner i flera ämnen och samtliga program. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Nordenbergsskolan	Antal elever
Gymnasieskola	556
Gymnasiesärskola	12

Utbildningen vid Nordenbergsskolan omfattar åtta nationella program i gymnasieskolan, ett specialutformat program inom gymnasiesärskolan, ett individuellt program inom gymnasiesärskolan samt kommunens individuella program.

På Barn- och fritidsprogrammet (BF) erbjuder skolan de nationella inriktningarna fritid och pedagogisk och social verksamhet.

På Elprogrammet (EC) erbjuder skolan de nationella inriktningarna datorteknik, elteknik och automation.

På Fordonsprogrammet (FP) erbjuder skolan den nationella inriktningen personbilsteknik.

På Handels- och administrationsprogrammet (HP) erbjuder skolan den nationella inriktningen turism och resor samt den lokala inriktningen handel och logistik.

På Industriprogrammet (IP) erbjuder skolan de lokala inriktningarna CNC-operatör, verktygsmakare och industriell styrteknik.

På Naturvetenskapsprogrammet (NV) erbjuder skolan de nationella inriktningarna naturvetenskap, matematik och datorvetenskap samt miljövetenskap.

På Samhällvetenskapsprogrammet (SP) erbjuder skolan de nationella inriktningarna språk, ekonomi och samhällvetenskap.

På Teknikprogrammet (TE) erbjuder skolan de lokala inriktningarna datorteknik och teknik/design.

Det specialutformade programmet inom gymnasiesärskolan har inriktning mot hantverk, service och fritid. Skolan erbjuder även ett individuellt program med verksamhetsträning inom gymnasiesärskolan. Gymnasiesärskolan startade sin verksamhet höstterminen 2006.

Vid skolan finns även ett bågskyttegymnasium som är en riksrekryterande idrottsutbildning. Vidare har skolan ett regionalt intag för orienteringselever.

På en del program finns programarbetslag i övrigt är skolans lärare indelade i sektorer och ämnesarbetslag.

Nordenbergsskolan har ett nära samarbete med Yrkeshögskolan syd i Olofström (IUC). Genom avtal om entreprenad är en del undervisning i karaktärsämnen inom Elprogrammet och Industriprogrammet utlagda på IUC.

Skolans lokaler är belägna i närheten av centrala Olofström.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Nordenbergsskolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att Nordenbergsskolan överlag når goda resultat avseende elevernas kunskaper och normer och värden. Skolans elever tar ansvar för den gemensamma miljön och flertalet elever tar ansvar för sina studier. Eleverna erbjuds vara delaktiga i ett antal fora för att påverka sin utbildning samt erbjuds överlag en undervisning av god kvalitet. Skolan har en hög andel lärare med utbildning för den undervisning de bedriver. Verksamhetens förutsättningar för att nå målen är överlag goda.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolkonferens hålls inte (4 kap. 5 § gymnasieförordningen).
- Alla elever som befaras att inte nå kunskapsmålen eller av andra skäl behöver särskilt stöd ges inte stödundervisning. Åtgärdsprogram upprättas inte för alla elever i behov av särskilda stödåtgärder (8 kap. 1 och 1 a § gymnasieförordningen).
- Rektorn deltar inte i elevvårdskonferenser i en sådan omfattning att inte förbudet för rektorn att sätta annan i sitt ställe kringgås (4 kap. 1 § gymnasieförordningen).
- Alla elever ges inte ett utvecklingssamtal per termin (7 kap. 19 § gymnasieförordningen).
- En av de biträdande rektorerna utför delar av det ledningsansvar som enligt bestämmelserna vilar på rektorn (2 kap. 2 § skollagen, 1 kap. 2 § gymnasieförordningen).
- Skolan erbjuder inte kurser inom det valbara utrymmet i enlighet med bestämmelserna (5 kap. 17 och 18 §, SKOLFS 2000:1).
- En del av skolans lokala kurser uppfyller inte författningarnas krav (2 kap. 14 § gymnasieförordningen).
- Eleverna ges inte undervisningstid i alla kurser (1 kap. 2 och 11 § gymnasieförordningen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör skapa en struktur för att följa upp i vilken grad läroplanens mål kring kunskaper och normer och värden nås.
- Skolan bör arbeta för att öka elevernas systemkännedom och då framför allt deras kännedom om programmål och läroplan. Vidare bör skolan säkerställa att alla elever får information om kursplanernas mål och betygskriterier i samtliga kurser samt att de får en återkoppling till dessa under kursens gångs och vid betygssättningen av elevernas prestationer.
- Skolan bör utveckla elevrådets funktion samt klassrådens kvalitet och funktion.

- Skolans arbetsformer bör utvecklas så att samtliga elever omfattas av och ges möjlighet till ett aktivt elevinflytande över såväl innehåll som arbetsformer i undervisningen.
- Skolans arbete för att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling bör förbättras.
- Skolan bör utveckla ett mer gemensamt förhållningssätt kring hur skolan regler skall efterlevas.
- Samverkan mellan kärnämneslärare och karaktärsämneslärare gällande ”infärgningen” av programmets karaktär i kärnämnesundervisningen bör vidareutvecklas.
- Skolans rutiner för stöd bör implementeras bland personalen samt ansvarsfördelningen kring elever i behov av stöd tydliggöras.
- Skolan bör fortsätta sitt arbete med att förbättra likvärdigheten gällande bedömning och betygssättning.
- Skolans kvalitetsredovisning bör förbättras avseende bedömningen av måluppfyllelsen och framtagna åtgärder i högre grad konkretiseras. Vidare bör elevernas medverkan i utarbetandet av kvalitetsredovisningen utvecklas.
- Skolans systematiska kvalitetsarbete bör utvecklas.
- Rektorns förtrogenhet med det dagliga arbetet bör förbättras och rektorns ledning av det pedagogiska utvecklingsarbetet bör förstärkas.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen, de nationella kursplanerna och programmålen.

Kunskaper

Av skolans arbetsplan framgår det att skolan bland annat strävar efter att vara en skola för bildning och personlighetsutveckling. Vidare strävar man efter att eleverna ska få insikt i hur man lär sig och hur man utvecklar sina kunskaper och färdigheter. Av skolans kvalitetsredovisning för 2005 framgår det att målsättningen för detta år bland annat att avgångseleverna skall uppnå minst betyget Godkänd i 90 procent av kurserna i sin individuella studieplan samt att 75 procent av eleverna på individuella programmet skall söka ett nationellt program efter ett år.

Tabell 1. Genomsnittlig betygspoäng, andel elever med allmän behörighet samt andel elever med slutbetyg 2005.

	Skolan	Riket
Genomsnittlig betygspoäng	14,1	14,1
Andel (%) med allmän behörighet till universitets- och högskolestudier	94,4	88,9
Andel (%) med slutbetyg	86,8	82,8

På Nordenbergsskolan är det på en del program relativt få elever i avgångsklasserna vilket påverkar statistiken. Andelen elever med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier var 94,4 procent våren 2005, men andelen varierar mellan 62,5 procent på IP och 100 procent på HP, NV, SP och TE.

Procentsatserna varierar något mellan åren på en del program. Av skolans program ligger flertalet över eller i paritet med riksgenomsnittet gällande genomsnittlig betygspoäng. Industriprogrammet ligger dock betydligt lägre än riksgenomsnittet. En förklaring till detta, som skolledningen lyfter fram, är att många av eleverna på programmet har kommit in på sitt andra- eller tredjehandsval. Detta innebär, enar skolledningen, att ett antal av eleverna har påbörjat sina studier med låga meritvärden från grundskolan. Andelen elever med slutbetyg ligger över riksgenomsnittet för skolan som helhet, men andelen varierar mellan programmen och mellan åren.

Av intervjuerna framgår det att man i stort sett når det egna satta målet att 75 procent av de elever som påbörjar det individuella programmet inom ett år skall bli behöriga samt söka till ett nationellt program. Undervisande lärare bedömer dock att det finns en risk att andelen sjunker något under innevarande läsår.

Elevernas kännedom om programmålen varierar. Läroplanens innehåll är däremot okänt för de flesta av eleverna på skolan.

Utveckling och lärande relaterat till ämnesövergripande kunskapsmål

Förutom målen i kurserna ingår i skolans uppdrag även mål som gäller elevernas generella kunskapsutveckling. Enligt läroplanen har skolan till exempel att verka för att varje elev kan använda sina kunskaper som redskap för att formulera och pröva antaganden och lösa problem, reflektera över erfarenheter, kritiskt granska och värdera påståenden och förhållanden. Skolan skall vidare sträva mot att eleverna stärker sin tilltro till den egna förmågan och sina möjligheter att utvecklas samt utveckla en insikt om sitt eget sätt att lära och en förmåga att utvärdera sitt eget lärande.

Några av målen ingår som målsättningar i skolans arbetsplan. Av intervjuerna framgår det att man arbetar med dessa kunskapsmål på olika sätt och i varierande grad på skolan. Det finns dock inte en samlad systematisk bild av vilka resultat man når i detta arbete på skolan som helhet. Inspektörerna bedömer att verksamheten bör skapa en struktur för att följa upp i vilken grad läroplanens mål kring kunskaper nås.

Normer och värden

Inspektörerna upplevde vid inspektionsbesöket en god stämning mellan elever och mellan elever och lärare. Intervjuade lärare och elever bekräftar denna bild. Vidare framkommer det i intervjuerna att det förekommer sällan incidenter gällande kränkande behandling på skolan. Av intervjuer och observationer framgår det att eleverna tar ansvar för den gemensamma miljön samt att flertalet elever tar ansvar för sina studier.

Skolan saknar dock en samlad systematisk bild av vilka resultat man når i arbetet med normer och värden på skolan som helhet. Inspektörerna bedömer att verksamheten bör skapa en struktur för att följa upp i vilken grad läroplanens mål kring normer och värden nås.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att Nordenbergsskolan överlag når goda resultat när det gäller elevernas kunskaper. Skolans resultat gällande normer och värden bedöms vara goda.

Dock bör skolan göra insatser för att öka elevernas systemkännedom och då framför allt deras kännedom om programmål och läroplan. Inspektörerna

bedömer vidare att verksamheten bör skapa en struktur för att följa upp i vilken grad läroplanens mål kring kunskaper samt normer och värden nås.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Elevinflytandet är ett prioriterat mål i skolans arbetsplan. På skolan finns ett elevråd med representanter från klasserna. Elever ingår också i ett antal arbetsgrupper på skolan. Skolan har under tidigare år genomfört en tvådagarsutbildning med elevrådet. Vid inspektionstillfället hade man ännu inte genomfört någon utbildning och man planerar eventuellt att innevarande läsår koncentrera utbildningsinsatsen till elevrådets styrelse. Elevrådets styrelse upplever att en stor del av eleverna inte orkar engagera sig trots att de kanske inte är nöjda med allt på skolan. Vidare upplever de att eleverna ofta hellre går till skolledningen eller lärarna om det är något de vill ta upp. Rektorn ger dem dock emellanåt frågor att ta tag i. Av genomförda intervjuer med elever framgår det att det varierar i vilken utsträckning frågor lyfts från klassråden till elevrådet samt i vilken utsträckning elevrådet återkopplar till klasserna. Av gymnasieförordningen framgår det att det skall finnas ett klassråd för varje klass samt att klassrådet skall behandla frågor som är av gemensamt intresse för klassens elever. Genomförda intervjuer med elever visar på stora skillnader mellan klassråden avseende innehåll och kvalitet. Inspektörerna bedömer att skolan erbjuder eleverna möjlighet att vara delaktiga i ett antal fora, men bör se till att utveckla elevrådets funktion samt klassrådens kvalitet och funktion.

Läroplanen framhåller elevernas inflytande över såväl innehåll som arbetsformer som viktiga principer i utbildningen, vilket skall omfatta alla elever. Vidare har rektorn ett särskilt ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas. Vid intervjuerna har inspektörerna tagit del av goda exempel där eleverna på skolan givits möjlighet till inflytande över såväl arbetsformer som innehåll. Dock framkommer också att det finns en variation mellan ämnen och lärare i vilken utsträckning detta sker. Inspektörerna bedömer att skolans arbetsformer bör utvecklas så att samtliga elever omfattas av och ges möjlighet till ett aktivt elevinflytande över såväl innehåll som arbetsformer i undervisningen.

Av gymnasieförordningen framgår det att det vid varje gymnasieskola skall finna en skolkonferens. Vid Nordenbergsskolan finns ingen skolkonferens.

Från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Den nya lagens (SFS 2006:67) ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling.

Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola och förskola. I planen skall planerade åtgärder redovisas. Planen skall följas upp

varje år. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra fortsatta trakasserier eller annan kränkande behandling.

Vid inspektionstillfället hade skolan ett handlingsprogram mot kränkande behandling i enlighet med de tidigare bestämmelserna i läroplanen (Lpf 94). Programmet kan inte anses motsvara en sådan likabehandlingsplan som den nya lagen kräver då den inte tydligt omfattar alla former kränkande behandling, det vill säga diskriminering, trakasserier eller perspektivet att vuxen kränker elev. Programmet saknar vidare en översikt över de insatser som behövs för att främja likabehandling, det vill säga främja elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Vidare saknas en tydlig översikt över de insatser som behövs för att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Vilka insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året anges inte heller i programmet. Av skolans handlingsprogram framgår det att alla människors värde skall behandlas i sitt naturliga sammanhang i undervisningen samt som ett tema i samlevnadsundervisningen. Vidare framgår bland annat att skolans personal skall reagera på elevernas språk och beteende samt göra kraftfulla markeringar på ett tidigt stadium. Skolan genomför sedan ett par år tillbaka årligen temadagar kring ”livskunskap” i alla årskurserna. Även temadagar kring rasism och mänskliga rättigheter genomförs. I skolans kvalitetsredovisning behandlas jämställdhet under ett särskilt avsnitt. Av genomförda intervjuer framgår det att värdegrundsarbetet regelbundet tas upp på personalkonferenserna. Dock framgår det av intervjuerna att inte alla lärare tar ansvar för arbetet med att motverka kränkande behandling. Skolledningen är medveten om att det finns behov av att utveckla det förebyggande arbetet. Skolan har fastställda ordningsregler. Av intervjuer med elever och lärare framgår det dock att det varierar mellan lärarna i vilken utsträckning man följer upp efterlevnaden av reglerna. Inspektörerna bedömer att en likabehandlingsplan måste upprättas som uppfyller de krav som ställs på en sådan plan. Vidare bör skolans arbete för att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling förbättras. Skolan bör också arbeta med att utveckla ett mer gemensamt förhållningssätt kring hur skolans regler skall efterlevas.

Skolans elever erbjuds hälsosamtal. Skolans elevvårdsteam har uppmärksammat att en del av flickorna i skolan lider av betygsstress samt att en del pojkar är ”databeroende”. Elevvårdsteamet arbetar på olika sätt för att ge dessa elever verktyg för att kunna hantera sin situation.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

Inspektörerna har under besökstillfället sett exempel på god pedagogisk verksamhet samt goda lärmiljöer. Intervjuade elever uppger sig överlag vara nöjda med den undervisning de erbjuds. Skolan arbetar med att utveckla ett undersökande arbetssätt i undervisningen och skolans bibliotek ses som ett viktigt inslag i detta arbete. Av intervjuer framgår det att man på några program arbetar med att utveckla samverkan mellan kärnämnena och karaktärsämnena, för att öka ”infärgningen” av programmets karaktär i kärnämnesundervisningen. Det framgår vidare av intervjuerna att det finns en variation mellan programmen och ämnen i vilken utsträckning och med vilken kvalitet detta arbete bedrivs. Intervjuade lärare uppger att de upplever det som svårt att arbeta med ”infärgning” då de i samma undervisningsgrupp kan ha elever från olika program. Inspektörerna bedömer att

samverkan mellan kärnämnena och karaktärsämnena gällande ”infärgningen” kan vidareutvecklas.

Skolan har goda rutiner för att följa upp elevernas närvaro.

Individanpassning, individuell studieplanering och stöd

Skolan har framtagna rutiner för att upptäcka, utreda, åtgärda samt följa upp stödbehov. Skolans elevvårdsteam träffas två timmar varje vecka för att gå igenom elever, ärenden och policyfrågor. Vidare håller man elevstödskonferenser (ESK) där mentorn kallas som resursperson och målsman inte deltar samt elevvårdskonferenser (EVK) där målsman deltar. Klasskonferenser genomförs två till tre gånger per läsår där undervisande lärare skall ge en helhetsbild av elevernas studiesituation. Överlämnandekonferenser hålls varje vår mellan Högavångsskolan och Nordenbergsskolan. Diagnostiska prov i engelska, svenska och matematik genomförs med eleverna i år 1. I elevernas schema finns tid avsatt varje vecka, så kallad EA-tid, där lärare finns tillgängliga för eleverna för stöd och handledning. Dock förekommer det att elever är schemalagda i andra kurser på dessa schemapositioner. Skolan skapar ibland även undervisningsgrupper i kurser där ett antal elever inte klarat betyget Godkänd. Eleverna uppger vid intervjuerna att de upplever lärarna som hjälpsamma. Av genomförda intervjuer framgår det att kännedomen om skolans rutiner och ansvarsfördelningen kring elever i behov av stöd varierar mellan lärarna. Vidare framgår det av intervjuerna med skolans personal att det, trots rutiner och ovan redovisade insatser, förekommer att elever i behov av stöd inte alltid ges detta samt att åtgärdsprogram inte har upprättats för alla elever i behov av särskilda stödåtgärder. Inspektörerna bedömer att skolan måste säkerställa att de elever som är i behov av stöd också ges det stöd de har rätt till. Skolan måste också säkerställa att åtgärdsprogram alltid upprättas för elever i behov av särskilda stödåtgärder. Vidare bör stödrutinerna implementeras bland personalen samt ansvarsfördelningen kring elever i behov av stöd tydliggöras. Inspektörerna vill i samband med detta uppmärksamma skolan på att bestämmelserna avseende särskilt stöd och åtgärdsprogram har ändrats per den 1 juli 2006. Förändringarna innebär att rektors utredningsansvar har skärpts.

Av gymnasieförordningen framgår det att det för behandling av elevvårdsfrågor skall finnas en elevvårdskonferens (EVK). Ledamöter i elevvårdskonferensen är rektor, företrädare för elevvården, berörd klassföreståndare eller motsvarande och annan berörd personal. Rektor beslutar om den närmare sammansättningen av elevvårdskonferensen. Rektor eller den ledamot rektor utser är ordförande. Vid Nordenbergsskolan deltar rektorn endast i undantag i elevvårdskonferenserna. I huvudsak är det en av de biträdande rektorerna som går in i stället för rektor i elevvårdskonferensen. Inspektörerna vill peka på att möjligheten att hålla sammanträde med elevvårdskonferensen utan att rektorn är närvarande inte får brukas i en sådan omfattning att skolan i praktiken kringgår förbudet för rektorn att sätta annan i sitt ställe. Inspektörerna bedömer att rektorn delegerat ansvaret avseende elevvårdskonferensen till biträdande rektor vilket strider mot författningarna.

Inspektörerna har tagit del av goda exempel på individuella utvecklingsplaner för elever vid gymnasiesärskolans verksamhetsträning.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

Enligt gymnasieförordningen skall rektorn se till att eleven ges en samlad information om elevens kunskapsutveckling och studiesituation (utvecklingssamtal) minst en gång per termin. Utvecklingssamtalet skall genomföras med den individuella

studieplanen som grund. Av intervjuerna framgår det att inte alla elever ges minst ett utvecklingssamtal per termin. Inspektörerna bedömer att skolan måste se till att samtliga elever ges minst ett utvecklingssamtal per termin.

En viktig förutsättning för att eleverna skall kunna utöva inflytande i undervisningen är att de har kännedom om kursplanernas mål. Av intervjuer framkommer att elevernas kunskaper om målen varierar. Det är upp till varje lärare att själv avgöra hur de skall arbeta för att göra kursplanernas mål kända för eleverna. Inspektörerna har tagit del av exempel där lärare på ett bra sätt arbetar med målen och betygskriterierna. Av intervjuerna framgår det vidare att majoriteten av lärarna presenterar målen och betygskriterierna i början av kurserna. Däremot varierar det i stor utsträckning i vilken mån man återkopplar till målen och betygskriterierna under kursen gång och vid betygssättningen. Inspektörerna bedömer att skolan bör fortsätta sitt arbete med att medvetandegöra eleverna om målen för utbildningen. I detta arbete är det viktigt att se till att alla elever får information om kursplanernas mål och betygskriterier i samtliga kurser samt att de får en återkoppling till dessa under kursens gång och vid betygssättningen av elevernas prestationer.

Av intervjuerna framgår det att man inte i någon större utsträckning diskuterar eller analyserar skolans resultat. I huvudsak diskuterar man endast det egna programmets/sektorns resultat. Diskussioner kring betyg och bedömning sker huvudsakligen på ämnesnivå. Ett samarbete med andra kommuner påbörjades men har sedan inte fortsatt. Inspektörerna bedömer att skolan bör fortsätta sitt arbete med att förbättra likvärdigheten gällande bedömning och betygssättning.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

För Nordenbergsskolan finns en upprättad arbetsplan för 2005/2006. Flertalet mål i arbetsplanen tas upp i skolans kvalitetsredovisning. Det finns dock en variation i vilken mån tydliga bedömningar görs av måluppfyllelsen samt i vilken utsträckning konkreta åtgärder för utveckling föreslås där målen inte nåtts. I kvalitetsredovisningen görs ingen bedömning av måluppfyllelsen avseende de pedagogiska mål som anges i skolans arbetsplan. Skolan saknar vidare en samlad systematisk bild av vilka resultat man når i arbetet med normer och värden och de ämnesövergripande kunskapsmålen på skolan som helhet. Av intervjuer framgår det att det varierar mellan lärarna i vilken utsträckning man utvärderar sina kurser. Skolans elever har inte i någon större utsträckning medverkat i utarbetandet av skolans kvalitetsredovisning. Skolans kvalitetsredovisning uppfyller förordningens krav men inspektörerna bedömer att bedömningen av måluppfyllelsen kan förbättras och framtagna åtgärder i högre grad konkretiseras. Elevernas medverkan i utarbetandet av kvalitetsredovisningen bör utvecklas. Inspektörerna bedömer vidare att skolans systematiska kvalitetsarbete bör förbättras.

Ledning och intern kommunikation

Skolledningen består av en rektor och två biträdande rektorer. Rektorn är även rektor för vuxenutbildningen på Holjeskolan. En av de biträdande rektorerna ansvarar särskilt för gymnasiesärskolan.

Av skollagen framgår det att rektorn skall hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Läroplanen anger att rektor som pedagogisk ledare har det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen och skollagen anger att det åligger rektor att särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Inspektörerna har mött en engagerad skolledning men av intervjuer med skolledning och personal framgår det att rektor inte är förtrogen med det dagliga

arbetet i alla delar av verksamheten samt att han inte leder det pedagogiska utvecklingsarbetet. Rektorn uppger att han med nuvarande ansvarsområden upplever det som svårt att hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i alla verksamheter samt att leda ett pedagogiskt utvecklingsarbete. Rektorn har som målsättning att dagligen röra sig ute i skolan och intervjuade elever uppger att de alltid kan vända sig till rektorn eller övriga skolledare om de har problem. Av intervjuerna framgår vidare att rektorn har delegerat de beslut avseende gymnasiesärskolan som det åligger rektor att fatta till den biträdande rektor som särskilt ansvarar för denna skolform på skolan. Inspektörerna bedömer att rektorns förtrogenhet med det dagliga arbetet bör förbättras samt att rektorns ledning av det pedagogiska utvecklingsarbetet bör förstärkas. De beslut som det åligger rektor att fatta måste också fattas av rektorn.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att eleverna på skolan överlag erbjuds en undervisning av god kvalitet. Vidare bedömer inspektörerna att skolan erbjuder eleverna möjlighet att vara delaktiga i ett antal fora, men att skolan bör se till att utveckla elevrådets funktion samt klassrådens kvalitet och funktion. Vidare bör skolans arbetsformer utvecklas så att samtliga elever omfattas av och ges möjlighet till ett aktivt elevinflytande över såväl innehåll som arbetsformer i undervisningen. Skolan måste se till att en skolkonferens finns.

Skolans arbete för att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling bör förbättras. Skolan bör också arbeta med att utveckla ett mer gemensamt förhållningssätt kring hur skolans regler skall efterlevas.

Samverkan mellan kärnämnena och karaktärsämnena gällande ”infärgningen” kan vidareutvecklas. Skolan har framtagna rutiner för arbetet med elever i behov av särskilt stöd. Skolan måste dock säkerställa att alla elever som är i behov av stöd också ges det stöd de har rätt till samt säkerställa att åtgärdsprogram alltid upprättas för elever i behov av särskilda stödåtgärder. Vidare bör stödrutinerna implementeras bland personalen samt ansvarsfördelningen kring elever i behov av stöd tydliggöras. Rektorn måste delta i elevvårdskonferenser i en sådan omfattning att inte förbudet för rektorn att sätta annan i sitt ställe kringgås. Skolan måste se till att samtliga elever ges minst ett utvecklingssamtal per termin.

Skolan bör fortsätta sitt arbete med att medvetandegöra eleverna om målen för utbildningen. I detta arbete är det viktigt att se till att alla elever får information om kursplanernas mål och betygskriterier i samtliga kurser samt att de får en återkoppling till dessa under kursens gång och vid betygssättningen av elevernas prestationer. Skolan bör vidare fortsätta sitt arbete med att förbättra likvärdigheten gällande bedömning och betygssättning.

Skolans kvalitetsredovisning uppfyller förordningens krav, men bedömningen av måluppfyllelsen kan förbättras och framtagna åtgärder i högre grad konkretiseras. Elevernas medverkan i utarbetandet av kvalitetsredovisningen bör utvecklas. Vidare bör skolans systematiska kvalitetsarbete förbättras.

Rektorns förtrogenhet med det dagliga arbetet bör förbättras och rektorns ledning av det pedagogiska utvecklingsarbetet bör förstärkas. De beslut som det åligger rektor att fatta måste också fattas av rektorn.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Nordenbergsskolan har en planering för årskurserna för varje program där det framgår vilka kurser som ingår och när dessa är utlagda under åren. Av planeringen framgår också hur den garanterade undervisningstiden fördelas på kurserna. Skolan har fungerande rutiner för att följa upp att eleverna erbjuds den garanterade undervisningstiden. Eleverna på individuella programmet erbjuds studier på heltid.

Av gymnasieförordningen framgår det att styrelsen för utbildningen beslutar om vilka valbara kurser som skall erbjudas inom respektive nationellt program. Erbjudandet skall omfatta ett allsidigt urval av kurser som tillsammans kan ge en breddning och en fördjupning av elevernas kunskap. Hur utrymmet valbara kurser ska användas förklaras i Skolverkets Allmänna råd om valbara kurser (SKOLFS 2000:1). Av skolans dokumentation och genomförda intervjuer framkommer det att skolan har valt att på en del program lägga in kurser inom utrymmet för valbara kurser som obligatoriska för alla elever. Skolan benämner dessa kurser som ”Skolans val”. Konsekvensen av detta blir att utrymmet, gällande antalet poäng, som eleven disponerar för att välja bland de kurser som skolan erbjuder minskar jämfört med vad som anges i de nationella programstrukturerna. Av dokumentation och intervjuer framgår det vidare att eleverna på BF, EC, FP, HP och IP inte erbjuds några valmöjligheter inom det valbara utrymmet. På dessa program är samtliga kurser inom det valbara utrymmet obligatoriska. Vidare erbjuds inte eleverna på dessa program möjligheten att inom ramen för det valbara utrymmet välja de kurser som där skall erbjudas. På SP, NV och TE förekommer i varierande utsträckning kurser som är ”Skolans val”. Eleverna på SP, NV och TE ges möjlighet att inom det valbara utrymmet välja de kurser som där skall erbjudas. Inspektörerna bedömer att skolan måste erbjuda kurser inom det valbara utrymmet i enlighet med gymnasieförordningen.

Skolans elever erbjuds en möjlighet till specialisering inom bild, musik, video och media samt drama. Detta innebär att profiler inom dessa områden skapas av utrymmet för elevernas individuella val. Eleverna ges möjlighet att välja om under sin studietid om de av något skäl så skulle önska.

Nordenbergsskolan erbjuder ett brett utbud av kurser inom det individuella valet. Eleverna på individuella programmet erbjuds möjligheten att läsa A-kurser. Vidare erbjuder skolan ett relativt stort antal lokala kurser. Kurserna tjejidrott och tjejidrott – fördjupning är däremot inte valbara för alla. Andra kurser, som till exempel grundläggande gnistbearbetningsmetoder och fotboll, överlappar helt eller delvis nationella kurser. Inspektörerna bedömer att skolan måste se över de lokala kurserna så att dessa motsvarar författningarnas krav.

Skolan bedriver distansundervisning i några kurser för elever som vill läsa kurser utöver ett fullständigt program. Vid kursstart planerar ansvarig lärare tillsammans med eleven kursupplägget. Någon schemalagd planerad undervisning ges inte på dessa kurser utan eleverna arbetar utifrån en kurshandledning med inlämningsuppgifter och prov. Av intervjuer framgår det att eleverna erbjuds möjlighet till individuell handledning och stöd av ansvarig lärare två timmar, vid ”EA-tiden”, varje vecka. De elever som är schemalagda i andra kurser under EA-tiden erbjuds

möjlighet till individuell handledning och stöd vid andra tidpunkter. Av gymnasieförordningen framgår det att styrelsen för utbildningen beslutar om antalet undervisningstimmar för varje kurs och för projektarbetet samt om fördelningen av undervisningstiden. Vidare framgår det att det med undervisningstid menas tid för arbete som planerats av lärare och elever tillsammans och som eleverna genomför under en lärares ledning. Inspektörerna bedömer att den distansundervisning skolan erbjuder innebär att eleverna inte ges undervisningstid i betydelsen tid för arbete som planerats av lärare och elever tillsammans och som eleverna genomför under en lärares ledning.

Den arbetsplatsförlagda utbildningen (APU) fungerar överlag väl på skolan och eleverna ges APU omfattande minst 15 veckor. Skolan har även valt att förlägga fem veckors APU på Samhällsvetenskapsprogrammet och Naturvetenskapsprogrammet.

Av genomförda intervjuer framgår det att eleverna på skolan själva måste köpa miniräknare. Inspektörerna vill i samband med detta påpeka att utbildningen skall vara avgiftsfri för eleverna. Eleverna skall utan kostnad ha tillgång till böcker, verktyg och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning.

Inspektörerna har vid besöket mött en engagerad personal. Skolan har en hög andel lärare med utbildning för den undervisning de bedriver. Flertalet lärare har också lång erfarenhet av undervisning inom gymnasieskolan. På skolan finns även en skolsköterska, studie- och yrkesvägledare omfattande 1,5 tjänst, administrativ personal samt en kurator med 50 procents tjänstgöring. På skolan finns vidare personal med specialpedagogisk kompetens.

Utifrån genomförda intervjuer och observationer bedömer inspektörerna att det finns en god tillgång till datorer och läromedel. Intervjuade lärare och elever upplever dock att det ibland kan vara svårt att få tillgång till datorerna.

Skolans elever har tillgång till ett välutrustat bibliotek som är centralt placerat i skolan. Eleverna har vidare tillgång till 150 elevarbetsplatser inom biblioteket och den anslutande studiehallen.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att verksamhetens förutsättningar för att nå målen överlag är goda. Dock måste skolan erbjuda kurser inom det valbara utrymmet i enlighet med bestämmelserna i gymnasieförordningen. Vidare måste skolan se över de lokala kurserna så att dessa motsvarar författningarnas krav. Skolan måste se till att undervisningstid i betydelsen tid för arbete som planerats av lärare och elever tillsammans och som eleverna genomför under en lärares ledning ges i samtliga kurser.

Datum	Ort
2007-04-24	Lund

Michael Erenius

Nils Pihlsgård